

Proces Idzikowskiego i Michalskiego Oszustwa „Frampolu” i interwencja

(Dalszy ciąg ze str. 1-8)

Emerytowany urzędnik skarbowy, Teodor Zwiagrodzki, był doradcą podatkowym szeregu firm i jeszcze w czasach pracy znał Michalskiego. Znał również Grosskopfa, który zwrócił się do niego o pożyczkę 1.000 zł. dla Michalskiego. Zwiagrodzki udzielił tej pożyczki i otrzymał weksle „Frampolu” z żyrem Michalskiego. Nie mogąc wyegzekwować należności, skierował sprawę do sądu.

Rachunki za Michalskiego

— Czy świadek zna Lucynę? — Oczywiście, znam. Przez pewien czas razem pracowaliśmy.

— Co mówił Lucyna o Michalskim? — Opowiadał, że może liczyć na dobre stanowisko w skarbowości, bo jest w przyjaźni z Michalskim. Mówił, że często płaci za niego rachunki po 400 zł i więcej.

Ponieważ świadek nie przypomina sobie szeregu momentów, które dokładnie opisywał w śledztwie, przewodniczący pyta go, czy potwierdza ówczesne zeznania, na co świadek odpowiada twierdząco.

Poza pożyczką 1.000 zł. Zwiagrodzki zrywał jeszcze Michalskiemu weksle na 4.500 zł., zdyskontowane w Domu Bankowym Szereżewskiego. Kiedy nadziedził teren płatności, Grosskopf, który aranżował te transakcje, przyniósł świadkowi pieniądze na opłacenie procentów.

„Obietnice” Grosskopfa

— Czy świadek chodził do ministerstwa w sprawach firmy „Krafi”? — Nigdy. Interweniowałem tylko za pośrednictwem Grosskopfa w sprawie jednej cukrowni, której do wymiaru podatku obrotowego szaliczono obrót w kwocie 2 milionów zł., uzyskany z eksportu. Grosskopf obiecywał, że sprawa będzie przychylnie załatwiona, mimo to jednak otrzymałem z ministerstwa de-

cyzję odmowną. Gdy miałem się do niego w kieszce, zapytałem Grosskopfa, co słychać ze sprawą, odpowiedział mi, że w najbliższych dniach zapadnie przychylna decyzja. Pokazałem mu wówczas pismo ministerstwa. Oczywiście nastąpiła konsternacja. Dopiero N. T. A. tę decyzję uchylił.

Po przerwie zeznaje b. dyrektor firmy „Norblin”, Stanisław Dzierżanowski. Zwrócił się do niego Kuliński z firmy „Zajaczkowski”, prosząc o dostawę dla „Frampolu” partii materiałów. Dzierżanowski uzyskał informacje, że „Frampol” jest bardzo słaby i jako dłużnik niepewny, dlatego też zażądał dodatkowego zabezpieczenia. Kuliński wspominał mu wówczas, że udziałowcem „Frampolu” jest wysoki urzędnik, Michalski. Firma „Norblin” zażądała żyra Michalskiego na wekslach „Frampolu”. Weksle na sumę 10.000 zł. zostały następnie zaprzestowane i cała transakcja obpiśnięta na straty.

2 interwencja u Michalskiego

Dzierżanowski, mając sprawę podatkową własnej firmy, zgłaszał się do Michalskiego z interwencją. Chodziło o rozłożenie na raty zaległych podatków w wysokości kilkudziesięciu tysięcy zł. Michalski przychylnie rozpatrzył podanie firmy „Norblin” i rozłożył zaległości na raty.

W oryginalnych okolicznościach zetknął się z firmą „Frampol” handlowiec, prezydent i dyrektor firmy pasów transmisyjnych, Aleksander Nipp, który zapoznał się w podróży z Zandbergiem. W czasie rozmowy Zandberg opowiadał o świetnych interesach „Frampolu” a wreszcie zwrócił się, iż jedzie do Łodzi nabyć w jakiejś angielskiej firmie konkurencyjnej pas transmisyjny. Nippe zwrócił mu uwagę, że taki sam pas można nabyć u niego. Zandberg nabył pasy transmisyjne za cenę 1.700 zł. Należność dotychczas jest niuregulowana.

K.K.O. też straciła

Dyrektor K. K. O. w Białogrodzie, Mieczysław Kucharski, opowiada o pożyczkach zaciąganych w formie kredytu dyskontowego przez „Frampol”. Przedsiębiorstwo potrzebowało gotówki na koszty transportu lokomotywy Cegielskiego z Poznania do „Frampolu”. Miazga wydał weksle na 2.000 zł. Były to weksle kilkunastoletni, lecz gdy nadeszły terminy płatności, okazało się, że firmy są bądź zlikwidowane, bądź też właściciele ich zbankrutowali i wyjechali w niewiadomym kierunku. Komunalna Kasa Oszczędności poniosła ogółem około 4.000 zł. strat, wliczając w to koszty kredytu oraz koszty sądowe.

Na zakończenie sąd przesłuchał przedsiębiorcę leśnego, Leopolda Misteina.

Smutny bilans jednego pożaru

RYGA, 11. 5. Donoszą z Połagi, że dopiero dziś nad ranem udało się strażom ogniowym, wspomaganym przez 6 pułk piechoty, opanować olbrzymi pożar, który wybuchł wczoraj rano.

Niemal pół miasta padło ofiarą ognia. Spłonęły: gimnazjum litewskie, kilka szkół ludowych, poczta, budynki zarządu miejskiego i 118 domów mieszkalnych oraz 110 zabudowań gospodarskich, przeważnie drewnianych. Ponad 1500 osób znalazło się bez dachu nad głową.

Ofiar śmiertelnych w ludziach nie było. Kilka osób zostało po-

rażonych. Straty obliczają przewidywanie na przeszło 2 miliony litów. Powód pożaru jest dotychczas nieznany. Ogień wybuchł w niewielkim drewnianym domu, a następnie na skutek silnego wicheru przerzucił się na pobliskie drewniane budynki. Ucierpiała ludność przeważnie żydowska.

Litewska rada ministrów odbyła specjalne posiedzenie w sprawie pomocy dla pogorzelców. Głównie w sensie dostarczania żywności, bowiem wszelkie zapasy produktów spożywczych w Połacie spłonęły.

Nadużycia w Z. N. P.

Falszywe kwity w wydziale wydawniczym

W wydziale wydawniczym Związku Nauczycielstwa Polskiego natrafiono na poważne nadużycia finansowe. Podczas kontroli Kierownik okazało się, że szeregi słodowych kasowych i kwitów na sumę kilku tysięcy złotych jest fałszywych.

Nadużycia popełniane były za ledwie od kilku tygodni. Skut-

kiem ich wykrycia zarząd Z. N. P. zawiesił w czynnościach sekretarza wydziału wydawniczego, Jerzego Gronę oraz ekspedytora, Antoniego Dajdaka.

Obecnie odbywa się szczegółowe badanie ksiąg dla ściślego ustalenia rozmiarów nadużyć. Sprawę skierowano do prokuratora.

10 proc. podwyżki uzyskali posadzkarze

W wyniku długotrwałych pertraktacji, prowadzonych pod przewodnictwem okręgowego inspektora pracy, p. Grzegorzajtysa, zawarty został zbiorowy układ pracy, normujący warunki pracy i pracy robotników po-

sadzgarskich na okres do 31 marca 1939 r. Robotnicy uzyskali podwyżkę plac do 10 proc. Dodac należy, że w tym dziale przemysłu płace nie były zmieniane od paru lat.

Inwazja szarańczy na Hercegowinie

BIAŁOGROD, 11. 5. Z Hercegowiny nadechodzą coraz bardziej alarmujące wiadomości o formalnej inwazji szarańczy. Owada te występują w tak olbrzymich ilościach, że zasiewy na szerokich polach kraju są doszczętnie niszczone.

Wiesniacy musieli przystąpić do zaorania oziminy i nowych zasiewów.

Wiadomości gospodarcze

STAN OZIMIN NA WILENSZCZYNIE

Oziminy w roku bież. na terenie woj. wileńskiego i północno-wschodniego znacznie ucierpiały od t. zw. plesni śniegowej. W jesieni spadł śnieg na niezamrażniętą ziemię i przysparzając rolę grubą pokrywą stworzył dobre warunki do rozwoju plesni. Straty rolnictwa uwydatniają się, jeżeli podkreślić, że ze zbóż najwięcej sieje się tu żyta ozimego, na obszarze 712 tys. ha, pod zasiewem zbóż w woj. wileńskim żyto zajmuje 290.278 ha (41,4 proc. ogólnego obszaru).

Muzeum Wileńskiej Izby Przemysłowej i Handlowej Wileńska Izba Przem. Handl. posiada znaczne zbiory próbek towaroznawczych ze swego rejonu. Obecnie postanowiono zbioru te skompletować i rozszerzyć, tworząc muzeum, które by obrazowało stan wytwórczości przemysłu i handlu ziem północno - wschodnich.

SPLAW NA DŹWINIE

Mimo wczesnego sezonu spław na Dźwinie jest dosyć ożywiony. Ożywienie to tłumaczy się tym, że z dniem 1 lipca r. b. Łotwa na zatarasowała dla spławu i żeglugi Dźwinę w związku z budową hydroelektrowni w Kegunie.

ZMIANY W TARYFIE POLSKO - RUMUŃSKIEJ

Z ważnością od 1. VII. 1938 r. ukaże się nowe wydanie polsko - rumuńskiej taryfy dla komunikacji z portami morskimi Gdańsk - Gdynia. W

Chełm unaradawia handel w rekordowym tempie

Chełm był ongiś siedzibą osławionego Enologusa i jego polakożerczej działalności, bastionem prawosławia. Biskup prawosławny usadowił się w b. klasztorze O. O. Jezuitów, skąd wygrażał katolickim, krądz masowo dusze polskie. Był ulubioncem cara i przekleństwem umiędzianej ziemi chełmskiej.

Ale dziś O. O. Jezuitów powrócił do swej dawnej siedziby. Miasto zaś całe tętni polską ekspansją gospodarczą, reprezentowaną przez Zw. Polski. Dość powiedzieć, że do niedawna jeszcze, było tu wszystkich 37 sklepów polskich — dziś jest ich przeszło 137. Także w dziedzinie rzemiosła odzyskanie idzie pełną parą. Jest tu w dużej mierze zasługa miejscowego Koła Związku Polskiego.

Za to nie można powiedzieć, by władze miejskie zbyt brały sobie do serca sprawy, które winny je obchodzić. Widzimy bowiem takie kontrasty, jak budowę kosztownych wodociągów i fatalne, okropne bruki i

trociary. Coś jakby elegant we Iraku na bosaka.

Wygląd miasta szpecą dalej liczne, stare domostwa, jakieś odwieczne budynek „teatralny”. Jest to drewniana rudera, która nie wiadomo dlaczego nie została jeszcze zburzona.

Zakała miasta to kolporterzy gazet żydzi. Jest to objaw tym bardziej nie zrozumiały, że przedstawiciel przedsięwzięcia, trudniącego się hurtnym gazetem w mieście — jest Polak. Jaskrawy dowód nieudolności — stanowi sprawa budowy gmachów dyrekcji kolejowej w Chełmie, która ma tu być przeniesiona z Radomia. Cztery lata stały okna gotowych już budynków, zabite na głuche deskami. Ogromna przesłona pod „Górką” — pełna czerwonych, okazałych budynków, widnych z daleka — zamarta i opustoszała.

Dopiero teraz rozpętały roboty na

nowo, okna odbito i coś się tam majstruje.

A przecież wszystkie nadzieje swoje Chełm przywiązuje od dawna do tych gmachów. Nie chciałby smutnie dzielić nych mieszkańców m. Chełma, ale, sądząc po dotychczasowym tempie robót, — zdaje mi się, że długo jeszcze będą się musieli karmić tylko...

Nie mogę pominąć w tym pobieżnym, tak „z okien wagonu” szkicu, zbawczej i owocnej działalności miejscowego duchowieństwa katolickiego, dla którego ludność miasta wprót słów uznania i podzięk za jego pracę i wysiłki w kierunku unarodowienia miasta i budzenia świadomości niebezpieczeństwa — jakie grozi nam ustawicznie ze strony żydo-komuny. Królowi nad miastem kościół O. O. Jezuitów, jest jakby wspaniałym symbolem prawdy, że Chełm jest polski i katolicki.

Kar.

2,50 za 18 godzin pracy Strajk okupacyjny w „Regulach”

W zarządzie majątku „Reguły” (Chmielnia 74) wybuchł strajk okupacyjny robotników, zatrudnionych przy rozwożeniu mleka. Pracujących tu ogółem 19 robotników — wyłącznie chrześcijan, którzy — zatrudnieni czepo 18 godzin na dobę — pobierają za to 2,50 zł. dziennie. 10-ciu robotników oku-

puje zakład. Apelują oni do odbiorców firmy, aby w jakikolwiek sposób wpłynęli na zarząd majątku, by ten zapewnił im na przyszłość jaką taką możliwą egzystencję.

Bezpośrednim powodem strajku było bezpodstawne zwolnienie kilku robotników.

Strajk w Grudziądzu na robotach publicznych

GRUDZIĄDZ, 12. 5. W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych zupełnie niespodziewanie wybuchł strajk bezrobotnych zatrudnionych przy robotach miejskich w Grudziądzu. Na 22 punkty zatrud-

nienia, bezrobotni porzucili pracę w 19 punktach, okupując miejsca pracy.

Strajkujący domagają się natychmiast 45 groszy 55 groszy za godzinę pracy.

Górny poziom st. Warszawa skasowany dla podróżnych

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Warszawie komunikuje, że w dalszej fazie rozbudowy węzła warszawskiego, zostanie skasowany dla ruchu pociągów osobowych od dnia 15 maja 1938 r. t. zw. Górny poziom Warszawa Główna Osobowa.

Przyjazdy i odjazdy pociągów pasażerskich ze stacji Warszawa Główna Osobowa odbywać się będą od tej pory tylko z dolnych peronów. W związku z tym, poświadczenia na bilety dla przewoźników do dokonywane dotychczas przez dyżurnego ruchu na „górnym poziomie” od ulicy Chmielnej, uszczelniano będą od dnia 15. 5. 1938 r. w biurze do spraw biletowych, które się mieści w hali przewoźniczego dworca nad peronami dolnymi, od ulicy Aleja Jerozolimską.

W PIOTRKOWIE KUJAW.

zabrudnionym „ABC” można u p. Edwarda Pusza, ul. 3-go Maja (kiosk).

ABC sportowe

Reprezentacja w formie bi e komb nowany team 7:1

W Sosnowcu odbył się we środę treningowy mecz piłkarski przed meczami z Irlandią i Brazylią.

W treningowych zawodach wystąpiła kompletna drużyna reprezentacji Polski (czteronajmłodszy w składzie: Madejski, Szczepaniak, Gulecki, Góra, Nyzdytko, Piec i-y, Piontek, Szerfke, Wilimowski, Wodarz.

Drużynie tej przeciwstawiłono kombinowany team (biały) w składzie: Pawłowski, Gemza, Pajak, Piec II-gi, Nowakowski, Haliszka, Habowski, God, Korbas, Cebula, Lylko.

Mecz zakończył się wysokim zwycięstwem reprezentacji, która pokonała kombinowany team w stosunku 7:1 (3:1).

Branki dla reprezentacji zdobyli: Szerfke (3), Wilimowski i Piec (po 2). Dla teamu punkt honorowy uzyskał Baran.

W drużynie reprezentacji na pierwszy plan wyszły Madejski oraz obrońcy Szczepaniak — Gulecki, którzy ulegli poważnej kontuzji.

WIADOMOŚCI Z TORU

Wyniki gonitw z dnia 11 maja r. b.

GON. I. Dyst. 2100 m. Nagr. 2400 zł.: 1) Lift Boy z. Michalczyk, 2) Prater (36,5), 3) Dell (25,5). Wygr. w 2.18 s. t. 6 s. d. 16 t. 6.

GON. II. Dyst. 1300 m. Nagr. 1800 zł.: 1) Rusaika z. Gulyas, 2) Rybitwa (14), 3) Wroźda (13,5), 4) Negrita (23,5). Wygr. w 1.21 s. wysył. o 1 1/2 d. Tot. 2.35, fr. 10-7,5.

GON. III. Dyst. 1600 m. Nagr. 2200 zł.: 1) Owieta Cherie z. Zajac, 2) Karys II (20), 3) Mieczch (49), 4) Jasion (15). Wygr. w 1.41 s. wysył. o 1 1/2 d. Tot. 1.1, fr. 6-7,5.

GON. IV. Dyst. 2200 m. Nagr. 3000 zł.: 1) Loyal z. Michalczyk, 2) Horyn (9,5), 3) Newmarket (110). Wygr. w 2.21 s. b. l. o 5 d. Tot. 8,5.

GON. V. Dyst. 2200 m. Nagr. 1600 zł.: 1) Arkas z. Jednaszewski, 2) Jolie (44), 3) Brangwyn (25,5), 4) Nowina (22). Wygr. w 2.25 s. t. 4 d. 1.

Tot. 11,5, fr. 7,5-12.

GON. VI. Dyst. 1600 m. Nagr. 1600 zł.: 1) Kerry z. Stasiak, 2) Dapifer (25) 3) Kabina (26), 4) Eleazar (32,7), 5) Perseus (40,5), 6) Ikar (15,9), 7) Ilona (10,2). Wygr. w 1.40 s. t. 6 s. d. Tot. 7,5, fr. 5-5-5.

GON. VII. Dyst. 2100 m. Nagr. 1400 zł.: 1) O. K. z. Gill, 2) Ostrzyca (27), 3) Argo Keros (18,8), 4) Litmitra (92), 5) Rebeka (27,5), 6) Awangarda (72), 7) Oray (59,5). Wygr. w 2.18 s. pewnie o 1 d. Tot. 6,5, fr. 5,5-6,5-12,5.

GON. VIII. Dyst. 2100 m. Nagr. 1400 zł.: 1) Debar chł. Twardziś, 2) Sessi (35) i Humor (23), 4) Desir (12), 5) Bagheretta (30,5), 6) Wandal (87), 7) Debiello (102,6). Wygr. w 2.21 s. wysył. o 2 d. Tot. 43,5, fr. 12,5-11,9,5.

Notowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 294,25; Bruksela 89,75; Kopenhaga 118,00; Londyn 26,42; N. Jork (Kabel) 5,39; Oslo 132,75; Paryż 14,85; Praga 18,49; Sztokholm 136,16.

Pożyczki: 3 proc. prem. inwest. lej. 81,50; 3 proc. prem. inwest. seria 81,72; 4 1/4 proc. prem. państw. prem. dolar. 40,75; 4 proc. konsolid. (większe) 68,50; 4 1/4 proc. wewn. państw. 63,00; 5 proc. konwersyjna 70,50; 10 proc. kolejowa 68,50.

Listy zastawne: 8 proc. Tow. Kred. 50,00; ziemskie dolar. gwar. kupon 67,72; 4 1/4 proc. ziemskie seria V 64,50 — 64,25; 4 1/4 proc. Półn. ziemstwa Kred. seria L. 68,00 — 68,25; 5 proc. L. Z. Warszawa (1933 r.) 72,00 — 71,50; 5 proc. m. Piotrkowa (1933 r.) 61,00.

Akcje: B. Polski 116,50; B. Zachodni 32,00; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 34,75; Węgeln. 29,00 — 27,75; Lilpop 69,00 — 68,50 (ex-kupon); Starachowice 37,75 — 37,25.

GIEŁDA ZBOŻOWA

Żytnica jednolitą 28,00 — 29,00; zbierana 28,00 — 28,50; żyto 1 st. 22,50 — 22,25; 2 st. 22,00 — 22,00; 11 st. 20,50 — 21,00; jęczmień 19,00 — 19,25; pszen. polny 24,00 — 27,00; Vitoria 28,00 — 29,00; łubin niebieski 13,75 — 14,25; łubin żółty 14,50-15,00; wyka jara 21,75-22,75; seradela 33,50 — 34,50; rzepak zim. 56,00-57,00; letni 34,00-35,00; rzepik zimowy 32,00 — 33,00; letni 32,00 — 33,00; siemię lniane 80 proc. 50,50 — 51,50; konieryna 50-51,00; 100,00-110,00; koniec biał. 190,00 — 210,00; mąka pszen. gat. 1 42,00 — 45,50; gat. II 41,00 — 44,50; mąka żytnia 16,50-17,50; żytnia gat. pierwszy 32,00 — 32,75; gat. II 19,75 — 20,75; razowa 23,50 — 24,25; otręby pszenne grube 15,00 — 16,50; średnie 14,50 — 15,00; mąka 14,50 — 18,00; żytnia 14,25 — 14,75; mąka żytnia 22,00 — 22,50; rzepakowe 15,50 — 16,00; sruła siołowa 22,00 — 22,50; sioma prasowana (żytnia) 6,25-6,75; siano słodkie prasowane 10,00 — 10,50; prasowane 8,00 — 9,00.

Ziemniaki: jadalne 4,00 — 4,50; ziemniaki 10,00 — 12,00.